

Növényökológiai alapismeretek

Török Péter és Tóthmérész Béla

Debrecen, 2005

© Török Péter és Tóthmérész Béla

Minden jog fenntartva. A szerzők írásbeli hozzájárulása nélkül tilos a könyvet vagy annak részeit bármilyen eljárással másolni, sokszorosítani vagy terjeszteni. Továbbá fenntartjuk a megfilmesítés jogát.

Debrecen, 2005

Tartalomjegyzék

Előszó	5
1. A növényi életciklus	7
1.1. Terjedés	9
1.2. Csírázás	32
1.3. A növényi szaporodás	38
1.4. Szénescencia	51
2. Környezeti tényezők és alkalmazkodás	53
2.1. A légkör	53
2.2. A fény	55
2.3. A hó	62
2.4. A víz	65
2.5. A tűz	80
2.6. A talaj	84
2.7. Relief tényezők	101
3. Növényi alkalmazkodás stratégiái	103
3.1. Növényi formák, életformák	103
3.2. Életstratégiák	110
3.3. Ökológiai és természetvédelmi jelzőszámok	118
4. Populációs interakciók	121
4.1. Neutralizmus	121
4.2. Kompetíció	122
4.3. Allelopátia	125

4.4. Komenzalizmus	128
4.5. A herbivoria, predáció és parazitizmus	129
4.6. Protocooperáció, mutualizmus és szimbiózis	140
5. Növénytársulások dinamikája	151
5.1. A társulások időbeni változásának típusai	151
5.2. Periódikus változások, aszpektusok	152
5.3. Szukcesszió	154
Irodalom	169

Előszó

Jegyzetünkben specifikusan a növényekhez kapcsolódó ökológiai tárgyú anyagot állítottunk össze és nem egy általános ökológia tankönyvet. A jegyzet tárgyalja növényi populációk kölcsönhatásait, érinti a növényi életciklus fontosabb állomásait. Vázolja a környezeti tényezők növényi populációkra gyakorolt hatásait, ismerteti az egyes növénycsoportok általános alkalmazkodási stratégiáit. Betekintést nyújt a növényközösségek ökológiájába, áttekinti a szukcesszió-kutatás alapfogalmait és irányzatait.

Az anyag megírásakor azt tartottuk szem előtt, hogy segítsük a hallgatók vizsgára való felkészülését a növényökológia tárgy anyagának összefoglalásával. A jegyzet összeállítását több mint hat év oktatási tapasztalata segítette, így korszerű tudományos ismeretek közérthető összefoglalásával más egyetemeken oktatott növényökológia tárgyakra való felkészülést is segítheti.

Köszönettel tartozunk a Debreceni Egyetem Tudományegyetemi Karoknak (TEK) és a Kossuth Egyetemi Kiadónak a jegyzet megjelentetéséért. Továbbá a *Pro Renovanda Cultura Hungariae Alapítványnak* a jegyzet megírásához nyújtott támogatásáért.

A Szerzők